

C220 – OND23

V L A A M S   P A R L E M E N T

Zitting 2007-2008

24 april 2008

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ONDERWIJS, VORMING, WETENSCHAP EN INNOVATIE

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Els Van Weert tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over het werkbezoek van de administratie Onderwijs aan Nederland over het thema geweld op school	1
Vraag om uitleg van mevrouw Els Van Weert tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de samenwerking tussen de departementen Onderwijs en Welzijn inzake geweld op school	3
Vraag om uitleg van mevrouw Monica Van Kerrebroeck tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de beroepscompetentieprofielen voor nieuwe opleidingen hoger beroepsonderwijs	5
Vraag om uitleg van de heer Hans Schoofs tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over het onderzoek van hoogleraar Jan Pauwels over het leren fietsen op school	7
Vraag om uitleg van de heer Hans Schoofs tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over seksuele opvoeding op school	8

Voorzitter: mevrouw Monica Van Kerrebroeck

Vraag om uitleg van mevrouw Els Van Weert tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over het werkbezoek van de administratie Onderwijs aan Nederland over het thema geweld op school

De voorzitter: Mevrouw Van Weert heeft het woord.

Mevrouw Els Van Weert: Mevrouw de voorzitter, deze vraag om uitleg is eigenlijk bedoeld als opvolging van een debat dat we op 20 februari 2008 naar aanleiding van een spijtig steekincident in een Antwerpse school tijdens een plenaire vergadering hebben gehouden (*Plen. Hand. VI. Parl. 2007-08, nr. 28*). Zonder te willen overdrijven, moet ik melden dat dit incident niet het eerste in zijn soort was. Het bracht een problematiek aan het licht waarvan we weten dat die in een aantal scholen ernstige proporties aanneemt.

We weten dat op tal van terreinen reeds inspanningen worden geleverd. De minister heeft dat tijdens het in februari 2008 gevoerde debat uitvoerig toegelicht. Hij heeft toen een aantal initiatieven aangekondigd. Ik zou dat nu graag wat verder opvolgen.

De minister heeft toen verklaard dat zijn administratie het plan had opgevat een werkbezoek aan Nederland te brengen. Tijdens dit werkbezoek zou de administratie proberen na te gaan op welke wijze de problematiek van geweld en wapenbezit op school in Nederland wordt aangepakt. Bepaalde manieren om deze problematiek aan te pakken, zouden ook voor ons de moeite waard kunnen zijn en zouden na enige bestudering in de praktijk kunnen worden gebracht.

Mijnheer de minister, heeft het voor maart 2008 aangekondigde bezoek effectief plaatsgevonden? Wat zijn de eerste bevindingen van de mensen die dit bezoek hebben afgelegd?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, het door mevrouw Van Weert aangehaalde werkbezoek heeft op 3 april 2008 plaatsgevonden. Mijn administratie heeft, in samenwerking met de Nederlandse diensten, een verslag van dit werkbezoek opgesteld en aan mij bezorgd. Daarnaast heb ik nadere toelichting bij een aantal punten gekregen.

Ik zie in de eerste plaats een aantal gelijkenissen. We hanteren beide hetzelfde uitgangspunt. We zijn de

voorbij tijd met een aantal ernstige incidenten in onze scholen geconfronteerd. Die incidenten hebben ons ertoe gebracht het eigen beleid met betrekking tot geweld op school in kaart te brengen.

We zijn er beiden van overtuigd dat een beleid met betrekking tot geweld op school steeds in een integraal zorgbeleid op school moet passen. Het verschil is dat in Nederland over een 'sociaal veiligheidsbeleid' wordt gesproken en dat wij voor de term 'zorgbeleid' hebben gekozen. Het gaat er niet enkel om oplossingen te zoeken op het ogenblik dat zich een incident voordoet. Het gaat tevens om alles wat hieraan voorafgaat op het vlak van preventie en van de begeleiding van leerlingen en leerkrachten. Ik veronderstel niet dat ik mevrouw Van Weert hiervan moet overtuigen.

We zijn beiden bezig met maatregelen omtrent het verhogen van de sociale vaardigheden en de competenties van onze leerlingen om geweld en andere incidenten op school te voorkomen. In het kader van de aanpak van geweld op en rond de school werken we samen met de politie. Voor de tijdelijke opvang van probleemleerlingen zijn er time-outprojecten. In Nederland gebruikt met hiervoor de benaming 'reboundvoorzieningen'. Hieruit blijkt dat het Engels in ons beider ambtelijk jargon oprukt.

Er zijn ook een aantal verschilpunten. In Nederland bestaat geen tegenhanger voor onze centra voor leerlingenbegeleiding (CLB's), die de scholen de belangrijke ondersteuning bieden. Aangezien ze een belangrijke preventieve rol in het voorkomen van geweldsincidenten spelen, vormen ze een soort buffer. Er is geen gelijkaardige permanente ondersteuningsstructuur voor de Nederlandse scholen.

Mijn administratie heeft tijdens het werkbezoek opgemerkt dat in Nederland momenteel aan nieuwe initiatieven wordt gewerkt. Deze initiatieven zijn tijdens het vorige debat over dit onderwerp al aan bod gekomen, maar staan ondertussen nog niet helemaal op punt. Ik heb het hier over de verplichte registratie van gewelddadige incidenten en om de kwaliteitsteams Veiligheid. Ik licht dit even toe.

De verplichte registratie van gewelddadige incidenten is bedoeld om de scholen en het beleid een beter beeld van geweld op school te verschaffen. Op basis hiervan kan het veiligheidsbeleid worden bijgesteld. Dit plan is nog niet ten uitvoer gebracht. De Nederlandse overheid moet nog beslissen hoe bepaalde zaken zullen worden aangepakt. Zal de registratie door het Rijk worden opgelegd of zullen de scholen dat zelf kunnen organiseren?

Er is overigens ook nog geen eensgezindheid over het nut van de registratie. Het verzamelen van zo veel mogelijk informatie is uiteraard interessant, maar daarnaast leeft de angst dat deze informatie verkeerd zou kunnen worden aangewend. Hierbij wordt onder meer aan rankings van scholen gedacht. De praktische uitvoering houdt eveneens nog een aantal knelpunten in.

Mijn administratie gaat momenteel na of een registratie van gewelddadige incidenten op school opportuun is en, zo ja, hoe die best kan worden georganiseerd. Ze kan hiervoor zeker inspiratie halen uit de ervaringen in Nederland.

De kwaliteitsteams Veiligheid, die scholen gaan bezoeken en daar een 'quickscan' maken van het socialeveiligheidsbeleid, op basis waarvan een school dan het veiligheidsbeleid kan bijsturen, zijn nog niet in werking. Er zouden nog dit schooljaar vijf van dergelijke kwaliteitsteams in werking moeten treden, maar men is nog bezig met het uitwerken van het concept.

Is dit initiatief iets dat ook voor onze Vlaamse scholen nuttig kan zijn? Het is moeilijk om dat op dit moment in te schatten, aangezien die teams in Nederland nog niet in werking zijn. De samenstelling van die teams is ook nog niet bekend. Ik vraag me dan ook af of dergelijk initiatief bij ons een grote meerwaarde zou kunnen opleveren, aangezien we reeds beschikken over de CLB's die voor ondersteuning van de scholen zorgen en er met de politie wordt samengewerkt in het kader van jeugddelinquentie. Ik verwijs daarvoor naar de ministeriële omzendbrief PLP 41 van 7 juli 2006 tot versterking en/of bijsturing van het lokaal veiligheidsbeleid en de specifieke aanpak van de jeugdcriminaliteit, met in het bijzonder een aanspreekpunt voor de scholen. Momenteel is het Nederlandse initiatief echter in een te vroeg stadium om er nu al uitspraken over te doen.

Ik besluit uit dit bezoek dat we op een aantal vlakken op dezelfde golflengte zitten, maar op andere gebieden ook een verschillende aanpak bezigen. Maar zo'n werkbezoek is zeker inspirerend voor de verdere uitbouw van ons zorgbeleid op school. Dit schooljaar zijn we geconfronteerd geweest met een aantal ernstige incidenten in onze scholen. Dat heeft ertoe geleid dat we ons eigen beleid inzake geweld op scholen in kaart hebben gebracht. We hebben ook een aantal nieuwe initiatieven genomen, bijvoorbeeld in samenwerking met Welzijn, maar daar kom ik in mijn antwoord op uw volgende vraag nog op terug.

Ik heb me tot nu vooral beperkt tot het verzamelen van informatie over dit thema en tot het luisteren naar verhalen uit de praktijk. Ik heb mijn administratie de opdracht gegeven om dit alles samen te brengen in één overzichtelijk geheel en tegen het einde van het schooljaar 2007-2008 wil ik bekijken welke bijkomende initiatieven over

geweld op school er eventueel nog nodig zijn. Mijn administratie zal ook contacten blijven onderhouden met de Nederlandse collega's, want ze waren het erover eens dat het onderhoud zeer nuttig was en dat ze veel van elkaar kunnen leren.

De voorzitter: Mevrouw Van Weert heeft het woord.

Mevrouw Els Van Weert: Ik dank u voor het uitgebreide antwoord. Als ik u goed begrijp, zegt u dat op dit ogenblik nog niet veel besluiten kunnen worden getrokken uit de Nederlandse aanpak. Wij hadden de indruk dat men daar toch al wat verder staat dan bij ons, bijvoorbeeld op het vlak van de registratie. Ik neem aan dat het een goede zaak is dat we contacten met hen onderhouden en leren uit hun evaluaties. Misschien is het daarom verstandig om af te wachten of initiatieven die in Nederland nog in de kinderschoenen staan, wel nuttig blijken te zijn.

U zegt dat we wel kunnen nagaan hoe in Nederland de registratie wordt aangepakt, hoewel u in het begin van uw antwoord zei dat men nog niet helemaal zeker is of het wel zinvol wordt aangepakt. Betekent dit dat men er met pilootprojecten en bepaalde registratiesystemen heeft gewerkt, maar dat die aanpak nog niet is veralgemeend? In de media kwam een grootschalige sensibiliserende actie in Nederland aan bod. Men heeft in scholen wapens ingezameld, of men zou dat toch doen. Dat gebeurde uiteraard in samenwerking met de politie, en er was een vorm van amnestie, zoals dat ook in Vlaanderen het geval was toen men hier via een sensibiliseringsactie wapens heeft ingezameld. Is de actie in Nederland succesvol geweest? Wat zijn de besluiten die men daaraan heeft verbonden?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: In het verslag zie ik daarover niet meteen iets staan. Ik denk niet dat men in Nederland al pilootprojecten over registratie heeft lopen. Men heeft er algemene vragen: moet men alles registreren, of moet men zoeken naar erg specifieke zaken? Scholen vrezen ook dat ze dan in een ranking worden opgenomen, wat een selectie criterium van ouders zou kunnen worden. Zo kunnen scholen een stigma krijgen, wat een vicieuze cirkel creëert. Men is er nog niet uit. Helemaal zeker weet ik het niet, maar ik denk dat ze nog niet aan pilootprojecten toe zijn.

Ook wat het verzamelen van wapens betreft, vind ik geen uitleg in het verslag. We hebben wel afgesproken dat we mekaar op de hoogte houden. En er komt een tegenbezoek. Als u vragen hebt, kunt u ze me bezorgen. Ik zal ze dan overmaken.

De voorzitter: Mevrouw Van Weert heeft het woord.

Mevrouw Els Van Weert: Misschien is het interessant om nadien daarover een debat in de commissie te organiseren.

Minister Frank Vandenbroucke: Inderdaad.

Mevrouw Els Van Weert: Ik vind het een erg belangrijke problematiek. Ik begrijp ook zeer goed dat dit zeker niet alleen onderwijsgerelateerd is. Het gaat over een breed maatschappelijk probleem. Ik ben mij er van bewust dat er geen pasklare oplossingen zijn. Dat neemt niet weg dat we de verantwoordelijkheid hebben om dit van zeer dichtbij te blijven opvolgen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Els Van Weert tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de samenwerking tussen de departementen Onderwijs en Welzijn inzake geweld op school

De voorzitter: Mevrouw Van Weert heeft het woord.

Mevrouw Els Van Weert: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, u hebt naar aanleiding van het debat over de veiligheid op school ook verwezen naar initiatieven die u zou nemen in de richting van Welzijn. U wilt een brug slaan tussen Onderwijs en Welzijn. U wilt ook een brug slaan tussen residentiële instellingen en gesloten instellingen, en investeren in brugfiguren tussen de gemeenschapsinstellingen, de gesloten instellingen en de scholen.

Mijnheer de minister, heeft dit overleg tussen Onderwijs en Welzijn plaatsgevonden? Werden er conclusies uit getrokken? Hebt u nieuwe antwoorden om het bondgenootschap Onderwijs-Welzijn te versterken? Wanneer kunnen directies van uw diensten antwoorden verwachten op een aantal praktische vragen die rijzen met betrekking tot geweld op school en hoe er correct mee om te gaan? Hebt u al beslist of er brugfiguren zullen komen die moeten instaan voor de communicatie tussen de gesloten instellingen en de scholen? Zo ja, hoe zal dit verder in zijn werk gaan?

De voorzitter: De heer Pieters heeft het woord.

De heer Leo Pieters: Mijnheer de minister, er zijn de MEGA-projecten waarbij een lid van het politiekorps onderricht geeft in basisscholen. MEGA staat dan voor 'mijn eigen goed antwoord'. In welke mate wordt dit ondersteund door de administratie?

Minister Frank Vandenbroucke: Wie organiseert die projecten?

De heer Leo Pieters: Het is een samenwerking tussen scholen, gemeentebestuur en het politiekorps.

Minister Frank Vandenbroucke: Ik moet dat opzoeken, want ik weet dat niet uit mijn hoofd.

Mevrouw Monica Van Kerrebroeck: Mijnheer de minister, in de hele problematiek mis ik een belangrijke groep, namelijk de ouders. Heel wat situaties zijn gegroeid uit bepaalde gezinssituaties waarbij de jongeren niet altijd als eerste schuldige moeten worden geduid. Het is niet aan mij om anderen de schuld te geven, maar het betrekken van de ouders vind ik erg belangrijk. In het contact met Welzijn moet die groep mee aan bod komen.

Ik heb ook een probleem met het wegsturen van leerlingen. Vandaag las ik nog in de krant De Standaard dat een school er bijna prat op gaat meer dan 80 leerlingen te hebben weggestuurd. De maat kan inderdaad vol zijn, maar wat gebeurt daarna? Die leerlingen zijn schoolplichtig. Hoe gebeurt de begeleiding om ze ergens anders te plaatsen? Hoe gebeurt de ontvangst in de nieuwe school? Als de groep die moet worden opgevangen in de nieuwe school te groot is, dan wordt die school geconfronteerd met groepsvorming en wordt het probleem verplaatst. Het is bijna een multiplicatoreffect.

Het is hoogst noodzakelijk om ouders te betrekken en om in een goede begeleiding te voorzien. Ik pleit ook voor het opstarten van pilootprojecten. Er zijn bepaalde initiatieven, zoals van Pax Christi, waarbij gehoopt wordt om met een bepaalde vorm van begeleiding tot succes te komen. Het is nuttig om dit op te volgen en als pilootproject in enkele scholengroepen uit te proberen.

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, dames en heren, in de periode van januari tot nu hebben een aantal vergaderingen tussen de administraties en kabinetten van Welzijn en Onderwijs plaatsgevonden. Deze vergaderingen vloeiden voort uit een overleg dat ik persoonlijk had met Vlaams minister van Welzijn, de heer Steven Vanackere, op 4 december 2007. Daarin hebben we een aantal principiële afspraken gemaakt. We hebben bepaalde thema's afgebakend waarrond we verder willen werken. Er zijn daarna drie vergaderingen geweest tussen de administratie Onderwijs en Vorming en de administratie Welzijn, meer bepaald op 18 januari, 14 maart en 31 maart, over de verbindingsfunctionarissen. Er was ook een vergadering tussen het kabinet en de administratie Onderwijs en Vorming en het kabinet en de administratie Welzijn over de rol van de comités bijzondere jeugdzorg op 27 februari. Dat was een vervolgoverleg, de eerste vergadering over dit thema vond al plaats op 25 januari.

Deze reeks vergaderingen is succesvol geweest. We willen op een aantal vlakken de samenwerking tussen Onderwijs en Welzijn verbeteren. Een eerste concrete realisatie op dat vlak zijn de verbindingsfunctionarissen, maar hierover vertel ik zo dadelijk meer. Er is langs beide kanten bereidheid om de samenwerking nog verder te verstevigen. We zullen nog wel overleg moeten plegen om te preciseren welke vorm die sterke samenwerking nog kan aannemen. Mogelijkheden waar ik aan denk en die ik momenteel laat onderzoeken door mijn administratie, zijn gegevensuitwisseling tussen Bijzondere Jeugdzorg en Onderwijs, samenwerkingsafspraken tussen scholen en instellingen voor bijzondere jeugdzorg, samenwerking tussen scholen en CLB's enerzijds en de comités voor bijzondere jeugdzorg anderzijds. Het is precies over dat soort onderwerpen dat het net geschetste overleg gaat.

Mevrouw Van Weert, u vroeg wanneer directies van mijn diensten antwoorden op de meest praktische vragen kunnen verwachten. Daarnet zei ik al, naar aanleiding van uw vraag over het werkbezoek aan Nederland, dat ik tegen het einde van het schooljaar wil bekijken welke bijkomende initiatieven er nog nodig zijn met betrekking tot geweld op school. Ik onderzoek dan ook wat hiervan kan worden meegedeeld en hoe.

U vroeg eveneens of ik al heb beslist brugfiguren aan te werven die moeten instaan voor de communicatie tussen de gesloten instellingen en de scholen, en over hoeveel mensen het gaat. Voor volgend schooljaar wordt 150.000 euro vrijgemaakt om verbindingsfunctionarissen te installeren in de twee gemeenschapsinstellingen en het federale centrum De Grubbe. Deze verbindingsfunctionarissen worden verdeeld over de instellingen, rekening houdend met de opvangcapaciteit van de campussen en met de jaarlijkse plaatsingscijfers. De verbindingsfunctionarissen kunnen beginnen op 1 september 2008. Er is in middelen voorzien voor één jaar en de verbindingsfunctionarissen zullen goed en nauwgezet worden gevolgd vanuit de beide administraties. Doel van het installeren van deze verbindingsfunctionarissen is het onderwijs binnen de gemeenschapsinstellingen te doen aansluiten bij de schoolloopbaan van de in de gemeenschapsinstelling geplaatste jongeren, zodat na de plaatsing het onderwijs opnieuw kan worden voortgezet. De meerwaarde van deze verbindingsfunctionarissen moet bestaan uit het volgende: een brug slaan tussen de werking van de gemeenschapsinstellingen en het onderwijs, om zo te komen tot een maximale integratiekansen van de leerling; de afstemming van het onderwijsaanbod tijdens het verblijf in de gemeenschapsinstelling op de reguliere schoolloopbaan van de jongere; en de re-integratie van de jongere na zijn verblijf.

Belangrijk hierbij is dat de verbindingsfunctionarissen niet de rol overnemen van de medewerkers in scholen/CLB's en gemeenschapsinstellingen, maar dat ze zorgen voor de

ondersteuning van deze medewerkers, zodat die kunnen komen tot een betere samenwerking. Om de samenwerking te verbeteren, kunnen ze zich bijvoorbeeld buigen over de communicatie tussen scholen/CLB's en gemeenschapsinstellingen en uitzoeken hoe die het best verloopt. Ze kunnen uitzoeken welke informatie kan worden doorgegeven en welke niet. Hierdoor kan de communicatie tussen concrete medewerkers uit een gemeenschapsinstelling en concrete medewerkers binnen de scholen/CLB's worden verbeterd.

De voorzitter: Mevrouw Van Weert heeft het woord.

Mevrouw Els Van Weert: Het verheugt me uiteraard dat er aanzienlijke vooruitgang is in dit project. Het kan een zeer zinvol project zijn.

Mevrouw Van Kerrebroeck, ik wil nog even ingaan op de problematiek die u hebt aangekaart, namelijk het uitsluiten van jongeren uit scholen. Dat baart u terecht zorgen. Mijnheer de minister, de projecten die vandaag lopen, die deels preventief zijn en die zich al in een verdere fase bevinden, zoals het time-outproject, zijn zeer goed, maar ik heb het gevoel dat de middelen daarvoor momenteel nog ontoereikend zijn. Dat heb ik zelf al ondervonden in mijn stedelijke verantwoordelijkheid. Dat is misschien stof voor een volgend debat of een volgende vraag. Dat is natuurlijk een eeuwig probleem, maar het is zeer belangrijk. Het is immers essentieel dat we kort op de bal kunnen spelen. We moeten eigenlijk proberen de situaties waarnaar Mevrouw Van Kerrebroeck verwijst, te voorkomen, of er een gepast antwoord op geven. Dit kan zeker een gepast antwoord zijn, alleen vrees ik dat vandaag de vraag veel groter is dan het aanbod. Ik zal u later misschien eens de vraag stellen in welke mate we een uitbreiding of meer middelen voor dergelijke projecten kunnen verwachten. Misschien is het dan zinvol dat we ons toespitsen op de grootste noden, in plaats van een veelvoud aan maatregelen – die weliswaar maatwerk zijn – te lanceren, zonder dat daar voldoende middelen tegenover staan.

Mijnheer de minister, ik ken de situatie nog onvoldoende. Dit vloeit voort uit mijn intuïtie in mijn eigen problematiek. Ik weet niet hoe de zaken staan voor de rest van Vlaanderen. Dit is echter een zorg die ik zeker wou delen.

Minister Frank Vandenbroucke: Dat sluit eigenlijk aan bij wat mevrouw Van Kerrebroeck heeft gezegd. Ik verontschuldigd me voor het feit dat ik daar daarnet niet op ben ingegaan. Hier en daar zijn er zeer acute problemen met scholen en rond scholen. Ik heb toch wel wat overleg gehad, ook recent nog, met verantwoordelijken van de scholen op het terrein. Er is soms bijna sprake van een carrousel van leerlingen die van de ene naar de andere school worden gestuurd, die dan opnieuw worden buitengezet en waar men in het onderwijs inderdaad geen weg mee kan. Scholen die die

leerlingen tegen wil en dank inschrijven, gaan er dan ook misschien zelf aan onderdoor. Dat is dus een enorm probleem. Ik deel de zorg dat er niet te snel mag worden uitgesloten. We moeten oog hebben voor het ontstaan van dergelijke carrousels. Dat zijn zeer acute problemen.

Een zeer algemeen antwoord is: organiseer daarover overleg in het lokaal overlegplatform en kijk wat er gebeurt met de leerlingen die je uitsluit. Dat antwoord heb ik vandaag ook gegeven ten aanzien de Spectrum-school in Deurne. Daarnaast is er inderdaad misschien ook nood om aan scholen die bijzondere probleemsituaties kennen, bijzondere ondersteuning te geven, maar ik ben dat nog aan het bekijken.

De voorzitter: De heer Pieters heeft het woord.

De heer Leo Pieters: Ik wil nog even ingaan op wat mevrouw Van Kerrebroeck zei over de ouders. We hebben hier al gesproken met de CLB's. Ze geven aan dat ze niet voor alles kunnen instaan. Ik heb hierover ook al overleg met politiediensten gepleegd. De politiediensten vinden dat ze controle moeten uitoefenen en eventueel sancties moeten opleggen. Hoewel dat in veel politiediensten toch vaak gebeurt, kunnen ze eigenlijk niet de sociale dienst uithangen en het sociale werk uitvoeren.

Er moet communicatie tussen de verschillende diensten zijn. Het gaat hier om de sociale diensten, om de CLB's, om de scholen, om de politie en om de andere gemeentelijke diensten. Er zijn in dit verband al initiatieven genomen en subsidies verstrekt. De bijkomende middelen worden echter vooral in de grootsteden aangewend. Er gaan weinig bijkomende middelen naar de kleinere gemeenschappen. Hier bevinden zich nochtans ook grotere scholen.

Zou het initiatief om tot overleg over te gaan door stedelijke of gemeentelijke diensten kunnen worden genomen? Wat vindt de minister hiervan? Ik weet dat dit onderwerp misschien niet in deze commissie aan bod moet komen. Indien we de ouders erbij willen betrekken, gaat het evenwel om overleg tussen heel wat verschillende diensten.

Minister Frank Vandenbroucke: Ik heb daar geen probleem mee. We spreken niet voor niets over een flankerend gemeentelijk onderwijsbeleid. Dit beleid is onder meer een sociaal beleid. Gemeentebesturen mogen zich geroepen voelen om op dit vlak meer te doen. Ik heb daar geen probleem mee.

De heer Leo Pieters: Tot nu toe worden haast enkel de grootsteden ondersteund. Het gros van de middelen gaat daarheen.

Minister Frank Vandenbroucke: In het kader van het flankerend onderwijsbeleid hebben we alle geïnteresseerden de mogelijkheid geboden projecten in te dienen.

Mevrouw Monica Van Kerrebroeck: Dit gebeurt ook in kleinere steden. Eeklo is een goed voorbeeld. Daar voeren de verschillende scholen van alle netten een gezamenlijk sociaal beleid. Het stadsbestuur ondersteunt dit beleid. Eeklo is geen grootstad.

De heer Leo Pieters: Mevrouw Van Kerrebroeck en de minister hebben gelijk. Dit houdt evenwel in dat projecten worden ingediend. In gemeenten moet de oppositie vaak suggesties naar voren brengen en trachten het gemeentebestuur te sensibiliseren en te motiveren om dergelijke projecten in te dienen. Het gaat hier vaak haast om een politieke aangelegenheid. Eigenlijk zouden de gemeentebesturen uit bezorgdheid moeten handelen. Dat gebeurt vaak niet.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *De heer Dirk De Cock treedt als waarnemend voorzitter op.*

Vraag om uitleg van mevrouw Monica Van Kerrebroeck tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de beroepscompetentieprofielen voor nieuwe opleidingen hoger beroepsonderwijs

De voorzitter: Mevrouw Van Kerrebroeck heeft het woord.

Mevrouw Monica Van Kerrebroeck: Mijnheer de voorzitter, de minister werkt volop aan een nieuwe structuur, het hoger beroepsonderwijs (HBO). Dit goede initiatief tracht tussen het secundair onderwijs en het hoger onderwijs in een nieuwe onderwijsvorm te creëren. Hopelijk kan dit tot een opwaardering van het beroepsonderwijs leiden.

Mijnheer de minister, u hebt de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) om een advies met betrekking tot de ontwikkeling van beroepscompetentieprofielen voor de nieuwe opleidingen in het HBO gevraagd. Dit is noodzakelijk om binnen het HBO nieuwe opleidingen in te richten. Welke concrete adviezen heeft de SERV gegeven? We hebben al enkele adviezen gevraagd, maar ik denk dat er nog moeten zijn. Hebt u ook andere instanties, zoals beroepsorganisaties, om advies gevraagd? Hoe zit het met de programmering van de nieuwe opleidingen? Wat is de vooropgestelde timing om de nieuwe opleidingen te ontwikkelen? Is ten aanzien van de onderwijswereld al een oproep gelanceerd? Dat staat in uw discussienota van oktober 2007. De oproep moet het mogelijk maken

in het voorjaar van 2008 al een aantal projecten van start te laten gaan. Zult u in de komende begroting in bijkomende financiële middelen voorzien? Wat is de stand van zaken met betrekking tot de geplande screening van bepaalde bestaande opleidingen? Op die manier zou immers de in de discussienota aangekondigde screeningsprocedure tot stand moeten komen.

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mijnheer de voorzitter, in het kader van het proefproject met betrekking tot nieuwe opleidingen heb ik de SERV gevraagd een aantal beroepscompetentieprofielen te leveren. Die profielen kunnen de basis van het HBO vormen. Tijdens de eerste fase zijn me vier beroepscompetentieprofielen bezorgd. Het gaat hier in eerste instantie om tandartsassistent, om fitnessbegeleider en om dispatcher voor de internationale handel. Het profiel voor ploegbaas schilder- en decoratiewerken zal eerstdaags worden afgeleverd.

Voor de tweede fase, tijdens dewelke de onderwijsverstrekkers in samenwerkingsverbanden nieuwe opleidingen kunnen uittekenen, moeten deze beroepscompetentieprofielen in een niveau van de Vlaamse kwalificatiestructuur worden ingeschaald. Het niveau, in dit geval niveau 4 of niveau 5, in de kwalificatiestructuur zal in de toekomst immers bepalen welke onderwijsverstrekkers de onderwijsbevoegdheid voor nieuwe opleidingen in het HBO krijgen en welke studiebewijzen en studieomvang aan deze opleidingen kunnen worden gekoppeld.

Nieuwe opleidingen van niveau 5 kunnen enkel door hogescholen en door centra voor volwassenenonderwijs worden ingericht, hebben een studieomvang van 90 tot 120 studiepunten en krijgen als studiebewijs het diploma van gegradueerde. Nieuwe opleidingen van niveau 4 kunnen enkel door instellingen van het secundair onderwijs en door centra voor volwassenenonderwijs worden ingericht, hebben een studieomvang van 60 tot 90 studiepunten en krijgen als studiebewijs een certificaat HBO.

Een representatieve en evenredige vertegenwoordiging van de sociale partners en de onderwijsverstrekkers, aangevuld met onafhankelijke, niet-sectorgebonden inschalingsexperts, zal voor de inschaling van de beroepscompetentieprofielen instaan. Ik zal de SERV en de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor) schriftelijk vragen om voor de inschaling van elk beroepscompetentieprofiel een aantal vertegenwoordigers af te vaardigen.

In een volgende fase zal ik de opleidingsverstrekkers uitnodigen om in samenwerkingsverbanden een project in te dienen om een opleiding voor een van de geleverde beroepscompetentieprofielen tot in detail uit te tekenen.

Ik heb enkel de SERV gevraagd beroepscompetentieprofielen te leveren. De SERV heeft in dit verband een

rondvraag bij de sociale partners gehouden. In het kader van het proefproject heb ik er uitdrukkelijk voor gekozen enkel een oproep tot de SERV te doen. De SERV zal immers een cruciale rol spelen in de plannen met betrekking tot de Vlaamse kwalificatiestructuur. Ik bereid momenteel een decreet over dit onderwerp voor. De SERV zal een belangrijke rol in de aanmaak van de beroepscompetentieprofielen vervullen. Deze profielen zullen de basis van de beroepskwalificatie vormen.

Ik wil dat de nieuwe opleidingen in de proefprojecten die tot de door de SERV voorgestelde beroepscompetentieprofielen zullen leiden, volledig aan de basiskenmerken van het HBO beantwoorden. Hierbij moet bijzondere aandacht worden besteed aan de toegankelijkheid van de verschillende doelgroepen, aan het werkplekleren en aan de nauwe samenwerking met het bedrijfsleven, met de andere onderwijsniveaus en met de publieke opleidingsverstrekkers.

Elk project zal een beperkt budget van maximaal 30.000 euro krijgen om deze opleidingen uit te tekenen. Deze stimulans biedt evenwel geen garantie dat de opleidingen ook van start kunnen gaan. De projecten zullen wel als eerste klaar staan om bij de Commissie HBO een aanvraag tot programmatie in te dienen. De oprichting van de Commissie HBO zal in het reeds aangekondigde decreet worden geregeld. Deze commissie zal voor de beoordeling van alle programmatiedossiers instaan.

Aangezien de SERV de nodige tijd heeft gekregen om de beroepscompetentieprofielen te leveren, heeft het proefproject enige vertraging opgelopen. Ik verwacht dat de eigenlijke ontwikkeling van de opleidingen in september 2008 van start zal gaan. De projecten zullen maximaal zes maanden duren.

Er wordt in de komende begroting geen extra financiële ruimte vrijgemaakt voor nieuwe opleidingen HBO. Deze opleidingen zullen gefinancierd worden volgens de regels en met de budgetten van het onderwijsniveau van de instelling die de opleiding inricht.

Wat is de stand van zaken van de geplande screening? In december 2007 is dit project in de Vlor opgestart. In de sectorcommissies van de VLOR wordt voor vijf bestaande opleidingen gekeken op welk niveau van het EQF (European Qualifications Framework) de opleiding zich situeert. Het gaat over de vierde graad bso Verpleegkunde, het zevende specialisatiejaar tso Chemische procestechnieken, het zevende specialisatiejaar kso Industriële vormgeving, de vierde graad bso Modevormgeving en de opleiding Gids- en reisleader in het volwassenenonderwijs. De sectorcommissies zijn volop bezig met het formuleren van leerresultaten op basis van de beschikbare leerplannen en andere referentiekaders. Binnenkort zullen zij starten met de inschaling van de

opleidingen in het EQF, dat sterke gelijkenissen vertoont met het raamwerk van de Vlaamse kwalificatiestructuur. Het project loopt einde juni 2008 af.

De voorzitter: Mevrouw Van Kerrebroeck heeft het woord.

Mevrouw Monica Van Kerrebroeck: Ik dank u voor het antwoord. Ik heb nog een bijkomende vraag. Op 12 maart 2008 ontving u nog twee voorstellen van de SERV voor beroepscompetentieprofielen die als basis zouden kunnen dienen om vorm te geven aan nieuwe opleidingen in het hoger beroepsonderwijs: winkelmanager en polyvalent medewerker grafimedia. Vooral in die laatste sector blijkt een grote nood te bestaan. Zal men vlug kunnen starten met die opleidingen? Waar zullen ze worden aangeboden?

Minister Frank Vandenbroucke: Ik durf niet voor de vuist weg zeggen hoe het zit. Ik denk wel dat mijn departement wat voorbehoud heeft geformuleerd bij het idee om ook in de grafische sector iets te ondernemen. Ik zal u de argumentatie bezorgen. We hebben ervoor gekozen om ons op de vier hogervermelde te richten. We hebben dat met de SERV afgesproken en de SERV heeft daartoe voorstellen ingeleverd of staat op het punt dat te doen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Hans Schoofs tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over het onderzoek van hoogleraar Jan Pauwels over het leren fietsen op school

De voorzitter: De heer Schoofs heeft het woord.

De heer Hans Schoofs: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, professor Jan Pauwels van de universiteit van Leuven heeft in samenwerking met het BIVV (Belgisch Instituut voor de Verkeersveiligheid) de handleiding voor een fietsexamen opgemaakt. Dat gebeurde naar aanleiding van een onderzoek over fietsen op school. Hij stelt dat in het lager onderwijs vandaag vooral aandacht wordt geschonken aan de kennis van het verkeersreglement maar dat de rijvaardigheid een groeiend probleem is. In Engeland zouden studies dat hebben uitgewezen. Onlangs nog stelde het BIVV, toen het ging over het fietspadenbeleid, dat bij een op zes ongevallen in België een fietser is betrokken. Aandacht voor rijvaardigheid zou het cijfer drastisch omlaag kunnen brengen. In Europa zijn fietsongevallen vooral een zaak van 10- tot 14-jarigen.

– *Mevrouw Van Kerrebroeck treedt opnieuw als voorzitter op.*

Het onderwijs doet al veel inzake verkeer. Zo kan men, buiten de lessen verkeer, in sommige scholen ook fietspools terugvinden, komt de politie de fietsen inspecteren, leert men fietsvaardigheden op de speelplaats enzovoort. De eindterm voor het leergebied lichamelijke opvoeding schrijft voor dat de leerlingen veilig in het verkeer moeten kunnen fietsen.

Professor Pauwels stelt voor om die eindterm verder uit te diepen en de interactie met het verkeer ook in de praktijk aan te leren, aan de hand van een fietsexamen. Er is daartoe dus al een heus fietsexamen opgemaakt. Een handleiding die de technieken en de organisatie van zo'n fietsexamen uit de doeken doet, is ondertussen uitgewerkt.

Op 9 april 2008 werden tijdens de plenaire vergadering twee actuele vragen gesteld over het fietspadenbeleid en de veiligheid van fietsers in het verkeer (*Plen. Hand. VI. Parl. 2007-08, nr. 34*). Minister Crevits zei toen dat het misschien tijd wordt om het fietsvademeum aan te passen. Er is een voortdurende evolutie, ook op het vlak van de behendigheid om in het verkeer te fietsen.

Daarom stel ik u volgende vragen. Kent de minister de handleiding voor het fietsexamen? In welke mate zou dat examen kunnen bijdragen tot een veiliger fietsverkeer? Geeft dergelijk fietsexamen een meerwaarde aan het behalen van de eindterm van het basisonderwijs inzake veilig fietsen? Denkt de minister dat er ruimte is om dergelijk initiatief te onderzoeken op zijn efficiëntie en dat eventueel beleidsmatig te ondersteunen?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, collega's, de handleiding is mij bekend. Het is – samen met het fietsexamen dat ermee samenhangt – naar mijn mening een zeer geschikt hulpmiddel om leerlingen veilig door het verkeer te loodsen. Ik juich dit soort initiatieven dan ook zeer sterk toe.

Geeft dergelijk fietsexamen een meerwaarde aan het behalen van de eindterm inzake veilig fietsen? De eindterm inzake fietsen in het lager onderwijs luidt zo: "De leerlingen beschikken over voldoende reactiesnelheid, evenwichtsbehoud en gevoel voor coördinatie en ze kennen de verkeersregels voor fietsers en voetgangers, om zich zelfstandig en veilig te kunnen verplaatsen langs een voor hen vertrouwde route." Het fietsexamen heeft in dat verband zeker een meerwaarde, omdat het impliceert dat scholen die zich engageren om hun leerlingen vooraf intensief op dit examen voor te bereiden.

Ik wil er u trouwens op wijzen dat het fietsexamen zoals dat door professor Pauwels is uitgewerkt, in samenspraak met professor Pauwels, grotendeels door de Vlaamse Stichting Verkeerskunde (VSV) is overgenomen en verwerkt in het brevet van 'Superfietser'. Dat is het hoogste brevet in een reeks van zeven verkeersbrevetten – er zijn vier voetgangersbrevetten en drie fietsbrevetten. Een verkeersbrevet is zoals een zwembrevet: een symbool om kinderen te belonen maar ook een bewijs dat zij op school een verkeerstraining hebben gekregen en een proef als voetganger of fietser hebben afgelegd. Voor het brevet van 'Superfietser' moet de leerling tonen dat hij een aantal verkeersvaardigheden beheerst die nodig zijn om op een veilige manier aan het verkeer te kunnen deelnemen. Zo kan de 'Superfietser' in het verkeer een volledig parcours rijden, waarbij hij onder andere links afslaat, voorrang verleent en een kruispunt oversteekt.

U vraagt of ik denk dat er ruimte is om een dergelijk initiatief te onderzoeken op zijn efficiëntie en dat eventueel beleidsmatig te ondersteunen? De brevetten van de VSV zijn na een proefperiode van twee jaar aangepast op basis van de feedback die de ontwikkelaars ontvingen van scholen, onder meer op het vlak van de haalbaarheid. Ik ga er trouwens vanuit dat een product dat voor een groot deel door een academisch onderzoeksteam werd ontwikkeld, per definitie onderzocht wordt op zijn efficiëntie. De Vlaamse Stichting voor Verkeerskunde werd in 1990 bij decreet opgericht door het Vlaams Parlement en wordt dus als zodanig beleidsmatig ondersteund. Ook de K.U.Leuven, waar professor Pauwels aan verbonden is, wordt door de overheid gesubsidieerd. Ik denk niet dat het nodig is dat we bovenop die twee bronnen nog iets extra's ondernemen. Ik vind het wel een heel belangrijk en goed initiatief.

De voorzitter: De heer Schoofs heeft het woord.

De heer Hans Schoofs: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw uitvoerig antwoord. Deze discussie zal zich nog verderzetten. Er is heel wat evolutie ter zake.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Hans Schoofs tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over seksuele opvoeding op school

De voorzitter: De heer Schoofs heeft het woord.

De heer Hans Schoofs: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, de universiteit van Gent deed bij 1212 jongeren

uit het vierde, vijfde en zesde jaar van het secundair onderwijs onderzoek naar informatie, advies en hulp bij jongeren in verband met seksualiteit. Een aantal frappante cijfers kwamen naar boven in de resultaten van dit onderzoek. Zo had 1 op 10 jongeren nog nooit voorlichting gehad op school. Een bizar resultaat, aangezien seksuele voorlichting toch duidelijk in de eindtermen voorkomt. Jongeren vragen ook uitdrukkelijk naar meer en betere voorlichting, meer bepaald 2 op 3 jongeren. Het gaat dan voornamelijk over de beleving en niet zozeer over de technische uitleg. De anticonceptie en de soa's (seksueel overdraagbare aandoening) komen naar voor als de belangrijkste punten waar men graag meer over wil weten. Andere vragen die leven zijn: wanneer aan seksualiteit beginnen, hoe met pijn omgaan of hoe weet je wanneer je er klaar voor bent?

Ook de rol van het internet blijkt niet te onderschatten: 25 percent van de jongeren gaat er op zoek naar informatie in verband met anticonceptie en bijna de helft van de jongeren kent de technische kneepjes reeds via de vele websites. Er blijven echter onrustwekkende cijfers. Bijna de helft van de jongeren weet niet waar ze terecht kunnen voor hulp in verband met voorbehoedsmiddelen, soa's of zwangerschap. 12 tot 13 percent durft niet naar een arts te gaan wanneer men vermoedens heeft van een soa.

Voor de laatste twee cijfers verontrusten mij. Op het moment van de waarheid – wanneer hulp of een arts het meest aangewezen zijn – laat de huidige seksuele voorlichting het afweten. Ook het gebrek aan informatie met betrekking tot de mogelijke gevolgen van seks zoals soa's en zwangerschap is opvallend.

Welke conclusies trekt u uit het onderzoek van de universiteit van Gent? Is het misschien aangewezen om de methodiek voor seksuele voorlichting op school te onderzoeken en te kijken of bepaalde maatregelen zich opdringen? Hoe gaat u inspelen op de concrete vraag naar meer seksuele voorlichting op school van de onderzochte jongeren? Denkt u dat onderwijs binnen de hulpverlening inzake seksualiteit een rol kan of moet spelen in tegenstelling tot het louter informatief werken?

De voorzitter: Mevrouw Van Weert heeft het woord.

Mevrouw Els Van Weert: Mevrouw de voorzitter, ik volg de bezorgdheid van de heer Schoofs, maar het gaat breder. Gezondheidseducatie in het algemeen, zowel over geestelijke als lichamelijke gezondheid, is een vraag die maatschappelijk erg relevant is. Ik vrees dat het onderwijs heel erg wordt bevraagd, maar daartoe misschien niet altijd voldoende is uitgerust. Veel hangt ook af van wie de lessen op welke manier geeft. Dat gebeurt op heel veel plaatsen erg goed, maar misschien moet worden nagedacht over een breder kader, los van de gezondheidscoördinator. We moeten nagaan

hoe we dat in de toekomst op een hedendaagse manier kunnen invullen en hoe we instrumenten kunnen aanreiken die daar goed op inspelen.

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, mijnheer Schoofs, ik heb net zoals u kennis genomen van dit onderzoek, maar wacht graag nog even met het trekken van conclusies. Op dit ogenblik loopt er immers een onderwijskundig beleids- en praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek (OBPWO) naar de onderwijskundige en maatschappelijke relevantie en haalbaarheid van de vakoverschrijdende eindtermen. Een kleine 6000 leerlingen, gespreid over de drie graden en de verschillende onderwijsvormen, werd gevraagd naar hun mening over de eindtermen, onder meer de eindtermen voor gezondheidsopvoeding, inclusief seksualiteit en relaties. We beschikken nog niet over de volledige resultaten, maar zodra die er zijn, wil ik ze vergelijken met de resultaten van het Gentse onderzoek om tot conclusies te komen en eventueel beleid te bepalen.

U vraagt of het misschien aangewezen is om de methodiek voor seksuele voorlichting op school te onderzoeken. Dat is echter niet evident. De overheid kan wel eindtermen formuleren en actualiseren, maar met methodieken en pedagogisch-didactische processen die nodig zijn om de eindtermen te realiseren, heeft ze zich niet te bemoeien. Die behoren tot de pedagogische vrijheid van de school.

Uit eerder onderzoek gepubliceerd door Sensoa blijkt dat jongeren heel bewust kiezen voor een en-en-verhaal: vernemen én van de leerkrachten én van een externe deskundige die dan liefst heel dicht bij hun leefwereld staat. Ik zie de aandacht voor dit thema ook ruimer. Relationele en seksuele vorming is niet alleen iets voor de eindtermen. Minstens even belangrijk is het om dit thema op te nemen in het algemene gezondheidsbeleid van de school. In dit kader werd het thema opgenomen in de intentieverklaring die ik onder meer met de minister van Welzijn afsloot over gezondheidsbevordering bij kinderen en jongeren in de setting scholen. Als ik mij niet vergis, heeft de minister van Volksgezondheid subsidie toegekend aan Sensoa om precies over de methodiek voor seksuele voorlichting op school de nodige informatie te verzamelen en aanbevelingen, in casu maatregelen, voor te stellen. Ik ben in ieder geval van mening dat we, waar mogelijk, in een samenwerking tussen Onderwijs en Welzijn aan deze vragen van de leerlingen moeten kunnen beantwoorden.

De school moet zich vooral concentreren op onderwijs en opvoeding. Jongeren met vragen opvangen, geruistellen en informeren en met hen in dialoog gaan, behoort daar zeer zeker toe. Er is echter hulpverlening en

hulpverlening. Wanneer jongeren echt in nood zitten en vragen om specifiek advies, kunnen ze beter terecht bij een organisatie die dergelijke dienstverlening aanbiedt. Ik ben ervan overtuigd dat scholen in hun gezondheidsbeleid zullen zoeken naar samenwerking met zulke partners. Scholen zijn geen gespecialiseerde hulpverleners, maar daar moet ik u niet van overtuigen.

De voorzitter: De heer Schoofs heeft het woord.

De heer Hans Schoofs: Mijnheer de minister, ik begrijp dat scholen de keuze hebben uit de didactische processen en methodieken. Er is natuurlijk wel een resultaatsverbintenis. We moeten het onderzoek dan ook respecteren. Als blijkt dat de resultaatsverbintenis in scholen niet wordt gehaald, dan is het aan de overheid om gepaste maatregelen te nemen.

Minister Frank Vandenbroucke: Ik ben het met u eens, maar we hebben zelf een onderzoek gelanceerd. Ik wil de resultaten daarvan afwachten.

De heer Hans Schoofs: Ik heb daar alle begrip voor. Tegen wanneer zal dit zijn afgerond? Ik denk dat het interessant is om de resultaten dan in de commissie te bespreken.

Ik vermoed dat er bij leerkrachten nog altijd een zekere schroom bestaat om het onderwerp in zijn volledigheid aan te bieden. Vaak doen scholen al een beroep op deskundigen omdat die meer ervaring hebben om dit aan te pakken. Zal uw onderzoek op dat punt ook meer duidelijkheid brengen? Misschien is het nuttig dat nog mee in overweging te nemen, als dat nog kan. Vroeger werd snel de technische kennis gegeven en hield het daarmee op. Dat zou verleden tijd moeten zijn, maar die resultaten zijn er wel. Misschien moet er daar wat meer onderzoek naar gebeuren, als dat nog kan.

Minister Frank Vandenbroucke: Het onderzoek is toegekend en loopt. Het is een zeer groot onderzoek. Men zegt me dat het in het najaar van 2008 rond zou zijn. Ik heb de precieze datum echter niet in mijn hoofd. Ik heb er geen enkel probleem mee hierover een debat aan te gaan in de commissie. Mijnheer Schoofs, ik heb er al evenmin een probleem mee dat u als lid van de commissie contact houdt met mijn kabinet, dat u vraagt wanneer dat ongeveer afgerond zou zijn en hoe u zich kunt voorbereiden op een vraag en een debat. Het is beter dat dergelijke vragen er komen op het ogenblik dat dat materiaal er ligt. Dat is mijn suggestie aan u.

Ik denk niet dat we het nog kunnen bijsturen. Het onderzoek loopt al. Zoals u ongetwijfeld weet, is dat onderzoek eigenlijk het resultaat van een brede, en hier en daar ook kritische, vraagstelling over die vakoverschrijdende eindtermen. Dat maakt ook deel uit van het regeerakkoord. Toen we de regering hebben gevormd,

waren er mensen die die vakoverschrijdende eindtermen een beetje te veel van het goede vonden, terwijl anderen die dan weer net zeer belangrijk vonden. Ik neem aan dat u veeleer tot de tweede school behoort. We hebben beslist daar dan een groot onderzoek naar te voeren. Het

is dus een breder debat, maar ik zou wel willen dat er eerst onderzoeksresultaten zijn. Ik ben echter heel graag bereid daar voort op in te gaan.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
